

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jesum ad Caipha[m] missum [et] adiuratu[m] astutissime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

De Diffusione domini Ab Anna

Ea **C**Jesus Cayphe missus. Qui-
da deuor⁹. **H**omo considera hic
quod innocens dei filius iterum fortissi-
mis vinculis velut latro ligatus / ac
si reus mortis ab impio Anna es-
set inuictus: iterum collo suo immi-
tunt grossum funem: pertrahunt / percu-
tunt et blasphemant et obsecrant in
firmum / ac nimium fatigatum dominum.
Tandem in domo caphe pueniunt.
vbi oēs inuidiosissimi christi ini-
mici fuerunt congregati: gratulantur
hi qui capere est is quem dentibus de-
cerpere ac viuum deglutire plurimum
spirantes: introducit in conspectum
impiorum rex maiestatis: nimis hu-
miliatus et peritus: facies enim iam
pre alapis tumefacta et sanguine
ex percussione valida iniqui serui de-
fluente in barba et genas inculta:
capilli sparsi et euulsi. Stat crea-
tor coram peccatoribus: qui in eum
velut phrenetici fremunt: capite in-
clinato alta trabes suspiria: gemit
miserorum condemnationem / discipulorum
dispersionem / petri negationem / et ma-
tris desolationem. **Q**ui oculis me-
talibus conspicies regem glorie tam vili-
ter tractari se cohibebit a lachry-
mis? Sedent inuidi iudges inflati:
oculos in eum iacientes toruos / iram
significantes: iniurijs plurimis affi-
ciunt. Testificantes contra eum fal-
sa et mendosa. Aliqui eum magnum
veraciter fuisse attestant: nam se-
aiunt inuisibile exhibuit. Alii: le-
gem dei et Moysi transgressus est:
Jo. 9. quod sabbatum non custodiuit: quod bene
non est homo a deo: ideo lapidibus
Du. 15. obrui debet. Alii: adulter et forni-
carius: nam mulieres assue sunt
Jo. 8. eum sequi: ideo debet mori. Alii:
samaritanus est et a diabolo ob-
Ibid. f. sedit. Alii: Seductor et falsus do-
Ibid. g. ctor est: nam dixit: Antequam abraha fi-
eret ego sum: et multa falsa testi-
monia contra patrem dominum exco-
gitauerunt. In his omnibus ve-
lut ouis non aperuit os suum que

a **S**cs sint dicta et rationabiliter. b **S** ad
perhibe de malo: si autem bene quid me
a **S** i. tam crudeliter per innocentia percussis. b **S** a. d. ego
inueni eum dignum morte: sed quod solus nolo me intro mittere
tibi capha generum meum: incumbe talia tractare: cum populus
tibi hoc anno sit commissus ut regas illam.
cedis: Et misit eum Annas ligatum ad
caipham pontificem.

CJesus caphe missus. Hec est tertia
consideratio huius secundae viae lapido-
se: quam considerationem euangeliste per-
sequuntur. **M. i. Mat. xxvi. R. i. Mar-**
ci. xiii. L. i. Lu. xxii. J. i. Joa. xviii

An-
nentes iesum du-
a **S** valde crudeliter et in
humane.
xerunt illum ad
a **S** qui habebat regimen.
Caipha principem
sacerdotum vbi oēs

a **S** id est legisperiti. b **S** dicitur quod fuerunt in illo pallo ses-
centi vnde am sacerdotes et principes.
sacerdotes scribere et seniores puerant.

a **S** ex domo Anne in qua iam primo n. gauerat eum: tam-
ipse petrus non aduertit negationem aut plurimum curauit
sed anxius erat de dno dicit Ambrosius sup. Luc. bene a
longe iam proximus negaturus: neque enim negare potuit
set si christo proximus adhaesisset

Petrus autem sequebatur eum a loge vsque
in atrium principis sacerdotum. Et in-

a **S** scilicet in atrium principis: quomodo autem sit ingressus hic non
habetur: sed credendum est quod curia permiserit aperta pro-
pter frequentem introitum et exitum seniorum et sacerdotum mu-
ltorumque: illud tamen in curia anne non erat: cum hic non fue-
rant conuocati. b **S** sicut esset vnus et eus.

gressus intro sedebat cum ministris ut
a **S** Sperabat enim quod christus tandem liberaret se sicut se-
pius fecit. et licet christus dixerit eis sepius de morte: sed
ipse non aduertit sicut nec negationem.

videret finem. Accenso autem igne in

A n si d est platea foris sub bino muro: tamē iuncta domui.

medio atrio: et circumfidentibus illis a
a s scs sedens. b s quia frigus erat: vt solet esse in mar/
no post mediā noctē.

erat petrus in medio eorum et calefaci

a s foris corporalē: qz iā deficere ceperat intus ignis spiri/
tualis et charitatis. b s iā in pncipis atrio sedentē et pa/
uente vel gementē.

ebat se ad ignem. Quem cum vidisset b

a s a priore loco et persona: sed non conditōe. b s hoc ap/
ponitur ad differentia ancillaz anne: qz licz illa fuerit alia
sed tñ nō de ancillis anne: sed summi sacerdotis.

R. vnā alia ancilla. R. ex ancillis su c

a s ministris: qm ex compassione petro sicut alia q fuit
in domo anne.

mi sacerdotis: cepit dicere circumstanti

a s i. ex discipulis domini istius.

bus: quia hic ex illis est. An. et hic erat

a s vt mihi videt ex apparatu. b s illa dixit ad mistros:
ex quo verbo ministri magis aduerterunt eum: pcepue
bi quibus damnum intulit.

cum iesu naçareno. J. Bicit vnus ex

a s consanguineus eius: quia Valchus nō affuit sed in/
tus intentus circa custodiam iesu: in qua sollicitior erat ce/
teris et magis atrocior: quia dicitur a doctoribus q eum
perculserit alapa.

B seruis pōntificis cōgnat' ei' cui' absceidit

a s ille ergo seruus accessit ad petrū volens sibi rependere:
ideo ait. a s scs imo sic est: tu es ille quem vidi.

petr' auriculā: nōnē ego te vidi i horto

desleas: si quādo te respiciat/ qui petrum lachrymantem respexit: gemitū quoqz ama/
ricationis: compunctionis/ scilicet pro te: et compassionis ad christum/ inebriaberis
absinthio: vt cōspiciat cum petro a reatu sceleris: replearis cum petro spiritus san/
ctitatis. Nec ille.

c Una alia ancilla ex ancillis summi sacerdotis. Quidam deuotus. Nota
in negatione petri per procacitatem ancillarum sumitur sensus moralis. Prima ancil
la que peccatorem facit negare christum est auaricia: illa est ostiaria in domibus prin
cipum et sacerdotū atqz diuitum et iudicum: quasi omnes intrare facit: Sed nunc ami
sit nomen ancille: et facta est domina prelatorum et magnatorum: et legitimam vro/
rem expulit charitatem et sapientiam: nunc mendicat in plateis: nemo hospitio acci
pit: quia auaricia ostiaria est domus et vro: lecti: id est cordis dominorum: et intor/
catur charitas veneno cupiditatis. Secunda ancilla est voluptas carnalis habitans
in portis principum et sacerdotum: multos etiam constantes facit christum negare:
hec vagatur vbique: nulli est legitime astricta: sed iam apud sacerdotes: iam apud po
pulares: iam in domibus diuitum: tunc in domibus pauperum. Tercio hi qui stant
circa ignem ministri sunt demonis: qui non cito desiciunt homines in templo aut con
sortio sanctorum/ seu cum iesu: sed stant apud ignem luxurie et cupiditatis in con
sortio malorum.

ducitur ad occidendum.

a Et circumfidentibus. Am/
brosius super Lucā. In hoc ma/
xima nobis est admiratione reue/
rendus: q dominū non reliquit/
etiam cum timeret: mētus nature
est cura pietatis: alienus est quod
timet: suum quod nō fugit: quod
sequit deuotionis: quod nō negat
obreptionis: cōmune quod labit:
fidei quod penitet. hec ille.

b Quem cum vidisset. Bo
nauēura in opusculo de ligno vi/
te super verbo: iesus notis incog/
nitus ait: Petr' tanqz fidelior se/
cutus est a longe vsqz ad atrium
principis sacerdotum: vbi ad vo/
cem ancille se christum non nosse
cum iuramento firmavit: tertioqz
reperit: donec gallo cantante re/
spexit benignus magister predile/
ctum discipulum respectu misera/
tionis et gratie: quo commonitus
petr' et foras egressus fleuit ama/
re. Quisquis es qui ad vocem
impetentis ancille? carnis videli/
cet rug: christum pro te passum ne
gasti procaciter/ vel voluntate vel
actu: rememorans passionem dul/
cissimi magistri: foras cum petro
egredere: vt te ipsum amarissime

Ambrōsio su
per Lucā.

Bonauē.

D

De missione dñi ab Anna

A **T** Iterū ergo negavit. Au-
gust. super Joannē. Ecce colūna
firmissima ad vñ^o aure impulsū

tota cōtremuit: vbi est illa, pmitte
tis audacia: et de se plurimū pre-
sumētis? vbi sunt dñi illa quādo
ait: quare nō possum te sequi mo-
do? Animā meā p te ponā. hoc
cine est seq magistrū se negare di-
scipulū. Sicine pro dño aia po-
nitur: ut hoc ne fiat vox ancillule
formidat. Sed qd mirū si de^o ve-
ra p dicit: homo falsa presumpst?

A **I**lle autē cepit anathe.
Ambros. Ambrosius super Lucā ait: Abi
negat petrus: non in monte: non
in templo: nō in sua domo: sed in
pretorio iudeorum: in domo prin-
cipis sacerdotū: ibi negat vbi ve-
ritas nō est: ibi negat vbi christus
captus: vbi iesus ligat^o est. Quo-
modo enim non erraret quem in-
tromisit ostiaria: et interrogavit
ostiaria iudeorum? Vale eua in-
troduxit adam: male petrum in-
troduxit semina. Sed ille in para-
diso labitur vbi non venialis cul-
pa: hic in pretorio vbi difficilis in-
nocentia. hec ille.

Nescio Dominē istū. Au-
gust. super Joannē. Ecce medici cōpleta est pre-
dictio: egroti cōiuncta presumptio.
Nō enim factū est quod iste dire-
rat: Animā meam pro te ponam.
Sed factum est quod ille predixe-
rat: iter me negabis.

Et conuersus dñs. Deio-
tus qdā. Cogita: quāta est dei pie-
tas qui misert^o est in omni pressura
petri: cōuersus a iusticia ad mise-
ricordiā respexit diuinitus petrū
discipulū dilectū respectu misera-
tionis et gratie: quia misericordia
puocat ad penitentiā: et necessaria
est ad eū. Cōuersio quidē ista et re-
spect^o fuit interior: nō exterior: spi-
ritualis nō corporalis: quia domi-
nus erat intus et superius: petrus

a ^o designatur iesum nominare.
b ^o hec secūda negatio: adhuc em gallus secūda vice non
cantauit: quia statim post q̄ intrauerunt in atrium facta ē
ista negatio. c ^o pma eni negatio petri fuit simpliciter
bo: scz. Mulier ego nō noui illum: sed hic apponitur amē-
tū: ut per dei q̄ nō sit discipulus eius: et crediderunt sibi:
eo q̄ fuit in hortō tāte constantie q̄ volebat mori: et inter
tot armatos nō timuit educere gladiū amore magistri ra-
tionabiliter arguebāt: q̄ si esset iste nō negaret verbo: quē
etiā volebat defendere facto et in omni periculo.

Cū illō. **I**terū g negavit pet^o. Ad. cū
iuramēto ait. **L** **H**ō nō sū: nescio qd

a ^o i. facto spacio. b ^o in quo spacio sepius intrui sunt
petrū: et attendebāt cū forsitan gementē et tremēte propter
necessitatē vñ: unde estimabat adhuc q̄ esset de discipulis
dicis. Et interuallo facto qd hōz vñ^o

a ^o ad confortos. b ^o p deū. c ^o scz qui dñs negavit.
ali^o qdā affirmabat dicens: vñre et hic

a ^o galileo. b ^o scz in hortō. c ^o scz ipse
cum illō erat: nam et galileus est. Ad.

a ^o affirmate illo. b ^o ministri dñs. c ^o scz ad ig. rem.

a ^o scz arguentes eū.

Et accesserūt qui stabāt et dixerunt pe-

a ^o scz sicut dicit locus hostis sic nos affirmamus quia
b ^o scz discipulis. c ^o scz qd possum^o pbare. i. sermo m^o di-
stinctus a nostro: licet lingua hebrea fm nicolai de lyra
sit vna: tamē aliquo modo varietatur scdm diuersitatē p-
unaarū: ideo illi de galilea aliter loquebantur.

Tere et tu ex illis es: **M**ā et loquela
a ^o scz patet ex loquela tua: et per consequēs huius galilei
discipulus.

tua manifestū te facit. **R.** **M**ā et galile

a ^o i. sibi malū pene imprecari et maledictionis sita sit ad
imponitur sibi. Anathematizatio significat iurationē que
est p execrationē. scz qd aliquis imprecatur sibi inemptima
lū pene sita sit sicut imponit et: hec. **T**ra.

Us es: **I**lle autē cepit anathematizare:

a ^o id est valde testari per deum: per legē: per salutem zc.
b ^o perualide siquidem: ut Bernardinus ait: agebat vir-
ga timoris qui se excomunicabat: si cognouisset etiam cha-
ritatem: et iuramento falso firmabat q̄ non cognouerat ver-
ritatem.

Detestari et iurari. **R.** q̄ nescio hoīem
a ^o post illam tertiam negationem gallus cantabat secūda
vice post mediam noctem.

istum quē dicitis. **L.** Et continuo adhuc

a ^o i. secūda vice.

eo loquēte. **R.** Iterū gallus cantauit.
a ^o aliqui dicunt q̄ oculis corporalibus de alto respexit: s
hoc magis credendum q̄ pius dominus ei recordationes
verbi sui iniecit: et oculis misericordiē respexit: et hoc est
quod sequitur.

L. Et conuersus dñs respexit petrum.

21 a. c. in memoria venit petro verbum dñi.

Et recordatus est petrus verbi dñi si a
a. s. in cena. b. s. qñ potius cōfidebat de sua conficiētia: licet
dñs contrariū dixisset: et pphētā zacharie allegasset

cur dixerat: quia priusq̃ gallus cantet

a. s. ab atrio post recordationē verbi domini: et postq̃ de
us enī gratia preuenienti visitauit.

ter me negabit. Et egressus foras petr⁹

a. s. quia dñs iam cor eius tetigerat salubri penitētia: q̃ veri
les et amaras emittit lachrymas. s. i. carbas.

fleuit amare. Ad. Princeps autē sacer

a. s. i. generalis congregatio omnium sacerdotū phariseorū

domū et omne conciliū querebāt falsum

a. s. scribarū. a. s. quia verum nō habere poterāt: ideo sub
ordinauerunt quosdam pecuniis et pmissionibus: qui di
cerent falsum testimoniu.

cōtra iesum testimoniū vt eū morti tra

a. s. vt sic haberēt apparentē iusticiā et causā fucātā. b. s. in q̃
supra modū patet laus dulcissimi saluatoris q̃ inimici sui

puerī nō poterāt ex oī astutia sua iuēire: quo possent eū

dērent: et non inueniebāt: cū multi falsi

a. s. vt varia dicerēt: q̃ esset videlicet magnus sa
maritanus: vorator: seductor: et. b. s. nō dicit falsū quasi

nō vellent magis verū habere si possent.

testes accessissent. R. Ad. Multi em̃ falsū

a. s. dato q̃ multi fuissent: adhibiti opera christi de quib⁹
accusabāt eū: erāt ita cognita vt manifeste paterent mēda

cia: neq̃ haberent apparentiā veritatis: ideo sequitur.

testimoniū dicebant aduersus eum: et

a. s. ad propalanda iudicio imperatoris: q̃ in istis iudeis
et populus manifeste norāssent inuidiam.

conuenientia testimonia non erāt. Ad.

autē foris et inferius in atrio cum

ministriis. An Aug⁹. Petri respe

ccio nihil aliud fuit nisi traditio in

mente eius quoniam iam dñm ne

gasset: et q̃ dñs hoc añ p̃dixisset:

ita misericorditer eū dñs respiciē

te pēniteret et fletet. Hec autē re

cordatio fuit initiū pēnitētię eius:

petrus autē cognosces q̃ dñs eū

audierat et respexerat: puocat⁹ est

in amaras lachrymas: exiit foras

statim de medio malorū iter quos

peccauit: et fugiēs in foueam: que

mō gallicatus appellat⁹: fleuit ama

riissime: et cōtriuir vsq̃ ad resurre

ctionis dñi die: vbi in eius memo

ria edificata ecclesia inter mōtē sion

et hierlm. Exinde petrus trahit in

cōsuetudinē: vt singulis noctibus

surgens a primo gallicatu vsq̃ ad

horam matutinā: staret in oratio

ne flens pro ista negatiōe: ita q̃ fa

cies eius videbat⁹ adusta ex fluxu

lachrymarū: vnde semp̃ habuit in

sinu sudariū / quo crebro fluentes

lachrymas tergebat: et quādo cū

q̃ gallum cantare audiebat: de ne

gatione christi recolebat: amarissi

me fleuit: tam pro peccato nega

tionis q̃ pro dulci christi conuer

satione inter eos.

Et recordat⁹ est petrus.

a. c. Et recordat⁹ est petrus. Petri doluit et fleuit: q̃ errauit vt Ambrosi⁹

bō: nō inuenio quā dixerit: scio q̃ fleuit: lachrymas eius lego: satisfactionē nō lego. sup. Lucā

Et sequit⁹ in Ambrosio sup. Lucā quod nō cōtinet in canone. Sed quod defendi nō

potest abluī potest. Lauāt lachryme delictū qd̃ voce pudor est p̃teriri. Licet ista ver

ba Chrysostomo ascribant in canone de pg. dist. j. c. lachryme: tamē in eo nō legi.

Sed in Ambrosio eadē scribunt super Lucā. Sequitur in eodē Ambrosio: et venie

fletus consuluit et verecūdig: lachryme sine honore culpā loquant⁹: lachryme crimen

sine offensione verecūdig confitetur: lachryme veniās nō postulant sed merētur. In

ueni cur tacuit petrus: ne tam cito venie petitiō plus offenderet. Ante flendum est: et

sic predicandū: bonę lachryme que lauant culpā.

Cum multi falsi testes accessissent et. Isidorus de summo bono. li. iij. ca.

li. iij. ca. Testis falsidicus tribus est personis obnoxius. Primo deo quem periuram: de summo

do contemnit. Et consequenter iudici quē mentiendo fallit. Postremo innocētē quē

testimonio ledit. Iniquus testis quīs sua falsitate corpori rebusq̃ officiat: anime ta

men nihil oberit: immo maximū lucrū confert si impetitus equanimiter tulerit. Erit

autem ille apud deum condemnatus qui aduersus innocentē falsum testimoniū vel

dicit vel dicentibus credit. Hec ille.

De Diffusione dñi ab Anna

Ea **C**onfessionem autem venerunt.
Hieronymus super Mattheum. Falsus
testis est qui non eodem sensu dicta

intelligit quo dicunt: dñs em̄ dixe-
rat de templo corporis sui: sed in ver-
bis calumniant (id est oppressione
iusti querunt per iudiciū) et paucis
additis vel mutatis quasi iustam
calumniā faciunt. Saluator dixe-

Ios. 2. c. rat: soluite hoc templū: illi comu-
tant et aiunt: possum destruere tem-
plum dei. Vos inquit soluite: nō
ego: quia illicitū est ut ipsi nobis
manus inferam. Deinde illi euer-
tunt: et post triduum edificabo il-
lud: ut proprie de templo iudaico
dixisse videat. Dominus autē ut
ostenderet animale et spirans tem-
plum dixerat: ego in triduo susci-
tabo illud: aliud ē suscitare: aliud
est edificare. hęc ille.

Rabanus. **E**xurgēs autē, Rabanus.

Caiphas **E**xurgēs autē, Rabanus.
Conuenit nomē pontificis actiōis
sue strenuitati. Interpretat enim
caiphas inuestigator vel sagax si-
ue uomens ore. Sagax em̄ fuit. i.
astutus et velox ad psequendū vel
explendū doli sui nequitia: sed im-
pudens ad pferendū mendaciū: et
appetendū homicidiū. Ira ergo
piceps et impatiens: nō inueniens
calūnię locū: excutit de folio pon-
tificis et insania mentis motu cor-
poris demonstraret.

Esa. 53. c. **E**t Iesus autē tacebat. hic
implet scripturę. vñ: Quasi agn⁹
coram condēte se obmutuit: et nō
aperuit os suū. Et alibi: Fact⁹ suz
sicut hō nō audiēs: et nō habēs in
ore suo redargutiones.

Ps. 37. c. **E**t Iesus autē tacebat. Bernardus
de sensu
de sensu

Adiuro te, Bernardus de
sensu sermone. l. v. de christiana re-
ligione ait. Adiuratio est inqui-
situm alicuius sciendę veritatis
sub respectu superioris potesta-
tis: forte caiphas aliorum relatio-
ne perceperat christum se dixisse
filiū dei: et hoc in iudicio repeti
fatagebat: ut eius condemnatio

a. i. post multā inquisitiones falsos testimoniorū q̄ adde-
ficta patebant: ut nulla tergiversatione celari poterant.

Mouissime autē venerūt duo falsi testes
a. i. falsa sub quodā colore tegebant veritatis dicēdo alio-
qua dicta que p̄ferebat q̄ christus protulit.

R. Surgētes falsū testimoniū ferebāt
a. i. q̄ quod sequitur. b. i. q̄ verum est q̄
c. i. p̄p̄is aurib⁹.

Adversus eū dicentēs: Qm̄ nos audi-
a. i. q̄ vbi dixit. **S**oluite templū hoc: et in tribus diebus re-
citabo illud. b. i. q̄ incipiunt verba christi imitare qui
dixit soluite vos non ego.

Um̄ eū dicentē. **N**ō possum destruere
a. i. hoc apposerūt falsi testes: q̄ dixit hoc de templo corpis.
templū dei. **R.** h. manifestū. **N**ō. et post
a. i. q̄ iterū imitant verba: nam dixit: et ego suscitabo illud:
ipsi testantur de templo salomonis et materiali: ipse autē de
templo corporis sui et spirituali.

Triduum reedificare. **R.** aliud nō manu-
a. i. in hoc magis apparet christi innocentia q̄ etiam in le-
ui verbo christū nō poterant capere: et iudeorū astuta deli-
gentia et maliciosa q̄ ipsi verba abgerent cum facta peni-
tus non haberent.

Factū: et nō erat conueniens testimoniū
a. i. de cathedra sua cum impetu et furore: eo q̄ nō poterat
sufficiens testimonium reperire aduersus ielium: querebat
an cum proprio sermone posset capere.

Exurgēs autē summus sacer-
dos. **N**ō princeps sacerdotū in medijs
a. i. non querit ut innocenti iesu credat et absoluat: sed ut
ex verbis eius calumniā parat et cōdemnet et accuset.

Interrogauit iesū dicēs: nōn ridēs
a. i. p̄ponuntur

quicq̄ ad ea que tibi obijciuntur ab
a. i. testibus

His. **N**ō. et aduersum te testificantur.
a. i. magna prudentia est tacere vbi ex omni parte calum-
nia p̄parat. b. i. quia aperta mēdacia nō sunt responsione
digna ut ait Augustinus: etiam tacebat ne amplius pecca-
rent: ut etiā patientia ostenderet.

Et Iesus autē tacebat. **R.** et nihil rēspōdit
a. i. ex vesania et impatentia agitatus: irato vultu et inco-
positis membris cordis dispositionem demonstrans.

Rursū sūm sacerdos. **N**ō princeps sa-
a. i. que forsitan habuit ex delatione parasitoz et testū falsorū
quibus facilius inder falsus credit.

Cerdosū interrogauit eū et dixit ei. **A**d-
a. i. inquirō a te p potentia dei oipotencia: ut dicas mihi
veritatē in re. p. qua te interrogo: interrogo ergo te.
uīro te p deū uiuū ut dicas nobis: si tu

A a s in lege et prophetis promissus.

b s an etiam sic.

es christus filius dei. **R.** benedicti.

a s scz ne impi sibi nouā culpā imponent: dicēdū qd deū non tueret neqz dūgeret. b s caphe. c s veritatem: sed decert contrate.

Jesus autem dixit illi. **AD.** Tu dixisti:

a s scz quē nominasti: ideo fateor: vt inexcusabileo lras.

R. ego sum. **AD.** Veruntamen dico

a s i. deinceps post illū aduentū videbitis aliū in maiesta te: licet iam vltimē me tractetis.

vobis: amodo videbitis filium homi-

a s sicut zacharias dixit et aspiciet ad me quē confiterunt.

b s i. vniū et equalem cū patre credatis filiū cōregnantem: et domine infallibiliter factum deum.

nis sedentem a dextris virtutis dei: et

a s scz ad iudicium iudicare omnes hoies: sicut daniel dixit: Ecce cū nubibus celi quasi filius hominis veniebat.

venientem in nubibus celi. **Tunc prin-**

a s caphas: qd fuit pontifex et summus sacerdos anni illius.

cēps sacerdotum. **R.** summus sacerdos

a s quē de solio sacerdotali furor exusserat: eundē rabies ad scandēdū vestes phocart dicitur Hieronymo.

AD. scidit vestimenta sua dicens: blas-

a s i. sibi assumendo diuinū honorē: deo iniuriā fecit.

b s qd ex lege meruit mortē. vñ: Qui blasphemauerit no men dñi: morte moriā.

c s scz ad eius damnationē.

phemauit: quid adhuc egenus testi-

a s dicendo se filiū dei. Et impletū est illud Job: Suscitate nūc falsiloquus contra faciem meā contradicens mihi.

bus: **Ecce nūc audistis blasphemiam.**

a s Attende stulticiā caphe: ipse sententiā pronūciavit: et postea querit consilium.

am. Quid vobis videtur? **At illi re-**

a s sicut tu pronūciasti ipsum blasphemum: sic moriatur vt blasphemus.

c s omnes secuti sunt arbitrium summi sacerdotis: sicut hodie multotiens fit in iudicijs: vbi respōdetur ad vota capituli.

Spōndentes dixerunt: Reus est mor-

a s Et impleta est pphētia dicē: Ego redemi eos. i. redi mere veni: et rēsi locuti sunt contra me mendacia.

tis. **R.** qui omnes cōdemnauerunt eū

esse reum mortis.

**Be conspuitioe domini
et vultus velatione.**

mortis: per legem aptior et appa-
rentior esset.

Amodo vide. filiū homi.

Hugo Cardina. sup. Barcū ait: Sacerdos interrogat de filio dei:

Hugo car
dinalis

et rādet dñs de filio hois. Quare

hoc est triplici ratiōe. Primo ad

ostendēdū identitatē: vt intelliga-

mus eundē esse filiū hominis et filiū

dei. Secūdo ad informandū nos

in humilitate: vt nō erubescamus

inferiores nři generis. Tercio ad

ostendēdū humane nature digni-

catē que talis est: vt ab eo filiū dei

filius hominis nominet.

Tunc princeps sacerdotū.

Leo papa in sermone qui incipit.

Sponsionis nostre ait: Caiphas

ad aggerandū auditū sermonis in-

uidiā scidit vestimēta sua: et nesci-

ens qd hoc significaret: insania sa-

cerdotali honore se puauit. Vbi

est caipha rationale pectoris tui:

vbi continentie cingulum: vbi su-

perhumeralē virtutum mystico il-

lo sacramēto amictus: ipse te spo-

lias: et proprijs manibus pontifi-

calia membra decerpis: oblitus

precepti illius qd legeras de prin-

cipe sacerdotū: de capite suo cida-

rum (id est mitram in qua scriptū

erat nomē dei) nō deponat: et ve-

stimenta sua nō dirumpat. Tu ve-

ro a quo iam alienabat hęc digni-

tas: ipse tui executor es opprobri-

ad manifestandū finem veteris in-

stituti: eadem dirutio sacerdotalē

auferret ornatū qui mor et templi

discedit velum. hec tibi.

Audistis blasphemiam.

Quid vobis videt. Blasphe-

mia fit dupliciter. Vel quando id

quod dei est: creature attribuitur:

et hunc modū christo attribuit: cai-

phas. Vel quādo quod est creatu-

re tñ deo attribuitur.

Leo papa

† Dan. 7. d

† Leui.

24. c.

† Job. 16. b

† Osee. 7. d

Blasphe

mis